

საქართველოში ძალაშია 1995 წლის 29 ივნისიდან

კონვენცია სამხედრო დანაშაულობებისადმი და კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულობებისადმი ხანდაზმულობის ვადის მიუღებლობის შესახებ

პრეამბულა

ამ კონვენციის მონაწილე სახელმწიფოები, რომლებიც ეყრდნობიან გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის 1946 წლის 13 თებერვლის 3 (I) და 1947 წლის 31 ოქტომბრის 170 (II) რეზოლუციებს სამხედრო დამნაშავეთა გადაცემისა და დასჯის შესახებ 1946 წლის 11 დეკემბრის 95 (I) რეზოლუციას, რომელიც ადასტურებს ნიურბერგის საერთაშორისო სამხედრო ტრიბუნალის წესდების მიერ აღიარებულ საერთაშორისო სამართლის პრინციპებს და ამ ტრიბუნალის განაჩენს; 1966 წლის 12 დეკემბრის 2184 (XXI) და 1966 წლის 16 დეკემბრის 2202 (XXI) რეზოლუციებს, რომლებშიც ნათლად არის დაგმობილი, ერთი მხრივ, მკვიდრი მოსახლეობის ეკონომიკური და პოლიტიკური უფლებების დარღვევა, როგორც დანაშაული, ჩადენილი კაცობრიობის წინააღმდეგ, და მეორე მხრივ, აპარტიდის პოლიტიკა;

ეყრდნობიან გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ეკონომიკური და სოციალური საბჭოს 1965 წლის 28 ივლისის 1074 (XXXIX) და 1966 წლის 5 აგვისტოს 1158 (XLI) რეზოლუციებს სამხედრო დანაშაულისათვის დასჯის და იმ პირობა დასჯის შესახებ, რომელთაც ჩაიდინეს დანაშაული კაცობრიობის წინააღმდეგ;

აღნიშნავენ, რომ არც ერთ საერთაშორისო დეკლარაციაში, აქტსა თუ კონვენციაში, რომლებიც ეხება სამხედრო დანაშაულის და კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულისათვის სასამართლოს წესით დევნას ან დასჯას, არ არის დებულება ხანდაზმულობის ვადის შესახებ;

მიაჩნიათ, რომ საერთაშორისო სამართლის შესატყვისად სამხედრო დანაშაულობანი და კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაული ყველაზე მძიმე დანაშაულია;

ეყრდნობიან რწმენას, რომ სამხედრო დანაშაულობათა და კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილ დანაშაულებათა ეფექტიანად დასჯა მნიშვნელოვანი ფაქტორია ამგვარ დანაშაულთა აღკვეთის, ადამიანის უფლებათა ძირითად თავისუფლებათა დაცვის, ხალხთა შორის თანამშრომლობის წახალისებისა და საერთაშორისო მშვიდობისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის საქმეში;

აღნიშნავენ, რომ სამხედრო დანაშაულობებისა და კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულობებისადმი ჩვეულებრივი დანაშაულობებისათვის გათვალისწინებული ხანდაზმულობის ვადის გამოყენება შიდასახელმწიფოებრივი სამართლებრივი ნორმებით იწვევს საერთაშორისო საზოგადოებრივი აზრის სერიოზულ

შემფოთებას, ვინაიდან ხელს უშლის ამგვარ დანაშაულებათა ჩამდენი პირების სასამართლოს წესით დევნასა და დასჯას;

აღიარებენ, რომ ამ კონვენციის მეშვეობით დროულ და აუცილებელ საერთაშორისო სამართალში დამკვიდრდეს პრინციპი – სამხედრო დანაშაულის და კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულისათვის არ არსებობს ხანდაზმულობის ვადა, ასევე დროული და აუცილებელია ამ პრინციპის საყოველთაოდ გამოყენების უზრუნველყოფა;

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

მუხლი 1

ხანდაზმულობის ყოველგვარი ვადა, მათი ჩადენის დროის მიუხედავად, მიუღებელია შემდეგი დანაშაულობების ჩადენისათვის:

ა) სამხედრო დანაშაულობანი, როგორც ისინი განსაზღვრულია ნიურბერგის საერთაშორისო სამხედრო ტრიბუნალის 1945 წლის 8 აგვისტოს წესდებით და დადასტურებულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის 1946 წლის 13 თებერვლის 3(I) და 1946 წლის 11 დეკემბრის 95 (I) რეზოლუციებით; ასევე „სერიოზული დარღვევები“, რომლებიც მითითებულია ჟენევის 1949 წლის 12 აგვისტოს კონვენციებში ომის მსხვერპლთა დაცვის შესახებ;

ბ) დანაშაული კაცობრიობის წინააღმდეგ, დამოუკიდებლად იმისაგან, ჩადენილია ომის თუ მშვიდობიანობის დროს და როგორც ისინი განსაზღვრულია 1945 წლის 8 აგვისტოს ნიურბერგის საერთაშორისო სამხედრო ტრიბუნალის წესდებით და დადასტურებულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის 1946 წლის 13 თებერვლის 3(I) და 1946 წლის 11 დეკემბრის 95 (I) რეზოლუციებით; გაძევება შეიარაღებულ თავდასხმის ან ოკუპაციის გზით, აგრეთვე აპარტიდის შედეგად მომხდარი არაადამიანური მოქმედებანი; გენოციდის დანაშაული, განსაზღვრული 1948 წლის კონვენციით გენოციდის დანაშაულის აღკვეთის და მისთვის დასჯის გამო, იმ შემთხვევებშიც, როდესაც ჩამოთვლილი მოქმედებანი არ არღვევს იმ ქვეყნის შიდასახელმწიფოებრივ კანონმდებლობას, სადაც ისინი იქნა ჩადენილი.

მუხლი 2

პირველ მუხლში მითითებული რომელიმე დანაშაულის ჩადენის შემთხვევაში ამ კონვენციის დებულებანი გამოიყენება სახელმწიფო ხელისუფლების წარმომადგენელთა ან კერძო პირების მიმართ, რომელთაც ჩაიდინეს ან მონაწილეობა მიიღეს ამგვარ დანაშაულთა ჩადენაში, ან აქეზებდნენ მათ ჩასადენად, ან მონაწილეობდნენ შეთქმულებაში მათ განსახორციელებლად, მიუხედავად დანაშაულთა დასრულების ხარისხისა, ასევე სახელმწიფო ხელისუფლების წარმომადგენელთა მიმართ, რომელთაც დაუშვეს აღნიშნულ დანაშაულებათა ჩადენა.

მუხლი 3

ამ კონვენციის მონაწილე სახელმწიფოები კისრულობენ ვალდებულებას, მიიღონ ყველა შესაბამისი, შიდასახელმწიფოებრივი საკანონმდებლო ან სხვა სახის ღონისძიება, რომლის მიზანია საერთაშორისო სამართლის შესაბამისად შეიქნას პირობები ამ კონვენციის მეორე მუხლში მითითებულ პირთა გადასაცემად.

მუხლი 4

ამ კონვენციის მონაწილე სახელმწიფოები კისრულობენ ვალდებულებას თავიანთი კონსტიტუციური პროცედურის შესაბამისად მიიღონ ნებისმიერი საკანონმდებლო ან სხვა ზომები, რომლებიც აუცილებელია, რათა კანონით ან სხვაგვარად დადგენილი ხანდაზმულობის ვადა არ იქნეს გამოყენებული ამ კონვენციის პირველი ან მეორე მუხლებში მითითებული დანაშაულობებისათვის და დამნაშავე პირთა სასამართლოს წესით დევნისა და დასჯის დრო, და იქ, სადაც აღნიშნული დანაშაულობებისათვის გამოიყენება ხანდაზმულობის ვადა, მისი გამოყენება გაუქმდეს.

მუხლი 5

ეს კონვენცია ხელმოსაწერად ღიაა 1969 წლის 31 დეკემბრამდე ნებისმიერი სახელმწიფოსათვის, რომელიც არის გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ან მისი ნებისმიერი სპეციალიზებული დაწესებულების წევრი ან ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს წევრი, ნებისმიერი სახელმწიფოსათვის, რომელიც არის საერთაშორისო სტატუსის მონაწილე, ასევე ნებისმიერი სახელმწიფოსათვის, რომელიც გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურმა ასამბლეამ მიიწვია ამ კონვენციის მონაწილედ.

მუხლი 6

ეს კონვენცია ექვემდებარება რატიფიკაციას. სარატიფიკაციო სიგელები დეპონირდება გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდივანთან.

მუხლი 7

ეს კონვენცია შესაერთებლად ღიაა მე -5 მუხლში მითითებული სახელმწიფოებისათვის, დოკუმენტები შეერთების შესახებ დეპონირდება გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდივანთან.

მუხლი 8

1. ეს კონვენცია ძალაში შედის გენერალურ მდივანთან მეათე სარატიფიკაციო სიგელის ან შეერთების შესახებ დოკუმენტის დეპონირებიდან 90-ე დღეს.

2. ყოველი სახელმწიფოსათვის, რომელმაც მოახდინა ამ კონვენციის რატიფიცირება ან შეუერთდა მას, იგი ძალაში შედის ამ სახელმწიფოს სარატიფიკაციო სიგელის ან შეერთების შესახებ დოკუმენტის დეპონირებიდან 90-ე დღეს.

მუხლი 9

1. ამ კონვენციის ძალაში შესვლიდან 10 წლის შემდეგ ნებისმიერმა მონაწილე სახელმწიფომ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური მდივნის სახელზე წერილობით გაგზავნილი შეტყობინებით შეიძლება ითხოვოს კონვენციის გადასინჯვა.

2. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური მდივანი იღებს გადაწყვეტილებას, თუ აუცილებლობის შემთხვევაში რა ზომებია მისაღები ამგვარი თხოვნის დასაკმაყოფილებლად.

მუხლი 10

1. ეს კონვენცია ინახება გაერთიანებული ერებს ორგანიზაციის გენერალურ მდივანთან.

2. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური მდივანი დამოწმებულ ასლებს გადასცემს მე – 5 მუხლში მითითებულ ყველა სახელმწიფოს.

3. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური მდივანი მე –5 მუხლში მითითებულ სახელმწიფოებს აცნობებს:

a) ამ კონვენციის ხელმოწერის და მე –5, მე –6, მე –7 მუხლების შესაბამისად სარატიფიკაციო სიგელების ან შეერთების შესახებ დოკუმენტების შესანახად გადაცემის შესახებ;

b) მე – 8 მუხლის თანახმად, ამ კონვენციის ძალაში შესვლის შესახებ;

c) მე – 9 მუხლის შესაბამისად მიღებულ შეტყობინებათა შესახებ.

მუხლი 11

ეს კონვენცია, რომლის ინგლისური, ესპანური, ჩინური, რუსული და ფრანგული ტექსტები თანაბრად ავთენტურია. დათარიღებულია 1968 წლის 26 ნოემბრით,

რის დასტურადაც, სათანადოდ უფლებამოსილი ქვემოთ ხელისმომწერნი ხელს აწერენ ამ კონვენციას.

კონვენცია ძალაში შევიდა 1970 წლის 11 ნოემბერს.